

57.0302 כלי רכב - נסיעה במבחן

מטרה

1. מטרת הוראה זו להגדיר את התנאים, המגבלות והגורמים המוסמכים לאשר או לבצע כל אחד מסוגי נהיגת המבחן המפורטים בהוראה זו.

הגדרות

2. בפקודה זו:

- א. "בחינה" - בדיקת תקינות כלי רכב והתאמת כלי הרכב למפורטי הרכש או האחזקה;
- ב. "כלי רכב" - כלי רכב אופניים (הנעים על גבי גלגלים ולא על גבי זחלים) בשימוש צה"ל או הנבדקים על ידי צה"ל, לרבות אביזרים ומערכות המורכבים בכלי רכב אלה;
- ג. "מעקב טכני" - בדיקה ומעקב לאורך זמן של כלי רכב שהונפק לו רישיון רכב לפי פ"מ 58.0204 - "רישיון רכב", ובו צוינה הערה "למעקב טכני" או של אביזרים ומערכות המותקנות בכלי רכב אלה. המעקב מתבצע על ידי גורמים הנדסיים העוסקים בפיתוח, ניסוי, בחינה ואחזקת רכב;
- ד. "ניסוי" - בדיקת מעטפת הביצועים והבטיחות של כלי רכב;
- ה. "פקודת התעבורה" - פקודת התעבורה [נוסח חדש];
- ו. "תקנות התעבורה" - תקנות התעבורה, תשכ"א-1961;
- ז. "דיני התעבורה שמהם הותר לצה"ל לחרוג" - הסדרים הקבועים בפקודת התעבורה ובתקנות התעבורה, שמהם הותר לצה"ל לחרוג, לרבות הוראות הצבא ופקודותיו המעגנים הסדרים אלה ולמעט פקודה זו, בכפוף להתקיימותם של התנאים והמגבלות שבהם מותנית החריגה.

כללי

3. נהיגת כלי רכב במבחן נועדה לבחון את התאמת הרכב לייעודו, את כושרו ואת תקינותו באופן הבא:
- א. ניסוי או בחינה על ידי יחידת ניסויי איכות (להלן: "נס"א) בזרוע היבשה:
    - 1) נהיגת רכב במסגרת ניסוי
    - 2) נהיגת רכב במסגרת בחינה
  - ב. נסיעה ברכב לצורכי מעקב טכני, על ידי גורמים הנדסיים העוסקים בפיתוח, ניסוי, בחינה ואחזקת רכב.
  - ג. בחינת תקינות המבוצעת על ידי בוחני הרכב בחיל החימוש (להלן: "ח"ח") בדרגי האחזקה השונים כחלק מהאחזקה השוטפת המבוצעת בכלי הרכב.

שיטה

4. מפקד יחידת נס"א בזרוע היבשה רשאי לאשר נהיגת רכב במבחן לצורך ביצוע ניסויים ובחינות כמפורט בסעיף 3 וליתן היתר קבוע לנהיגת רכב במבחן או בניסוי לגורמים הבאים:
- א. בוחני רכב של יחידת נס"א.
  - ב. לעוסקים בתחום ניסויי הרכב ביחידת נס"א.
  - ג. לגורמים הנדסיים מחוץ לנס"א העוסקים בפיתוח, ניסוי, בחינה ואחזקת רכב.

5. למרות האמור בסעיף 4, מפקד יחידת נס"א רשאי לאשר במקרים חריגים נהיגת כלי רכב במבחן גם למי שאינו מחזיק בהיתר קבוע לנהיגת כלי רכב במבחן, על ידי אחת מבין האפשרויות הבאות:

א. באמצעות ציון פרטי הנהג בתוכנית הניסוי, שתיחתם על ידי מפקד יחידת נס"א. נהיגה ברכב במבחן לפי סעיף זה תתבצע לאחר מתן תדריך בטיחות לנהג.

ב. לאחר בדיקת נחיצות הנהיגה ובכפוף לכל התנאים הבאים:

1. הנהיגה תתבצע בכלי רכב שנמצא כשיר בטיחותית לנהיגה;
2. הנהיגה תתבצע בשטח יחידת נס"א, לאחר שנערך לגביו סקר סיכונים והגורמים הרלוונטיים פעלו להסרתם מבעוד מועד;
3. תוך ליווי פיזי של נציג יחידת נס"א המחזיק בהיתר לנהיגה במבחן;
4. לאחר מתן תדריך בטיחות לנהג.

6. לא יינתן היתר לנהיגת כלי רכב במבחן או אישור פרטי לנהיגת כלי רכב במבחן כאמור בפקודה זו אלא למי שהינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק.

7. נהג שקיבל היתר או אישור כאמור לא ינהג כלי רכב במבחן אלא אם במועד הנהיגה מחזיק ברישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק. נהג כאמור רשאי לבצע נהיגת כלי רכב במבחן גם בכלי רכב שאינם שייכים ליחידתו.

8. מהירות הנסיעה בעת בחינה או ניסוי לא תעלה על המהירות המותרת באותו סוג רכב וכמפורט בפ"מ 7.0201 - "בטיחות בדרכים והוראות שימוש בכלי רכב צבאיים". אם בחינת הנסיעה מבוצעת ברכב מסוג שאינו מפורט בפקודה הנ"ל - ייקבעו מהירות הנסיעה ונתוני הרישוי על ידי סמכות הרישוי לכלי רכב בצה"ל, בתיאום עם הגורמים הנוגעים בדבר.

9. אין לבצע ברכב הנבחן נסיעה פרטית, כהגדרתה בפ"מ 33.0209 - "נסיעה מחוץ למסגרת התפקיד".

10. אין להוביל ברכב הנבחן מטען כלשהו בעת הבחינה, הניסוי או המעקב הטכני, למעט במקרים הבאים:

- א. המטען דרוש למשימת הבחינה או הניסוי.
- ב. רכב במעקב טכני, בו מותר להוביל מטען כמפורט ברישיון הרכב.
- ג. על גבי הרכב נמצאים איבזורים ("דיגומים") ומערכות קבועים או פריקים המשמשים ליעוד הרכב (לדוגמה: מערכות קשר, קוביות מים ודלק, חלפים הנמצאים על גבי רכבים שיעודם לנייד חלפים וכד').

ניסוי

11. נהיגת רכב בניסוי, או רכב המיועד לניסוי בשטחי יחידת נס"א או נהיגת רכב שטרם הסתיים פיתוחו או דיגומו לצורך ניסוי, מותרת לבעלי היתר נהיגת כלי רכב במבחן מטעם מפקד יחידת נס"א בלבד, כמפורט בסעיפים 4 או 5 לפקודה זו ובתנאי שהנוהג ברכב הינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק.

במידה והנוהג ברכב אינו שייך ליחידת נס"א - מותרת הנהיגה ברכב במסגרת הניסוי גם באישורו של רמ"ד רכב בנס"א, ובכפוף לתנאים שיוגדרו על ידו.

12. במהלך הניסוי, יצויד כלי הרכב בכרטיס עבודה בו תירשם ותאושר כל נסיעה כנדרש בפקודת מטכ"ל 58.0205 - "כרטיס עבודה לרכב ומסמכים ברשות הנהג" (להלן: "פ"מ 58.0205"), וברישיון רכב בתוקף.

13. במהלך הניסוי, מותרת נהיגה בכלי הרכב ללא ספר רכב ותוך חריגה מדיני התעבורה שמהם הותר לצה"ל לחרוג (בכפוף להתקיימותם של התנאים והמגבלות שבהם מותרת החריגה) - ובתנאי שכלי הרכב עבר בחינת כושר לניסוי מטעם בוחן רכב של יחידת נס"א בהצלחה, או בהינתן אישור פרטי על ידי רע"ן מע"ם בנס"א.

14. א. מותר ביצוע ניסוי בכלי רכב המצוי במעמד חירום ללא צורך באישור הפשרה, ובתנאי שהיחידה לה שייך הרכב תקבל על כך אישור מרמ"ד הרכב בפיקוד הרלוונטי או שיחידת נס"א תקבל לכך אישור ממרכזי אט"ל הרלוונטיים, בהתאם למעמד הרכב, כהגדרתו ברישיון הרכב, ושיוכו ליחידות.
- ב. האמור בסעיף זה מתייחס גם להובלת כלי רכב בנסיעה מנהלתית מיחידות צה"ל לאתר הניסוי ובחזרה.
15. א. בעת נסיעת המבחן יורכבו על הרכב 2 שלטים בגודל של 22x30 ס"מ, האחד בחלקו הקדמי של הרכב והאחד בחלקו האחורי, כאשר על השלטים תירשם בצבע אדום המלה "במבחן" ומתחתיה מספר ההיתר האישי שניתן לנוהג ברכב מטעם מפקד נס"א.
- ב. ניתן לבצע נסיעה ברכב ללא לוחיות רישוי או להסתיר את לוחיות הרישוי המקוריות של הרכב באמצעות השלט "במבחן" הנושא את מספר ההיתר האישי שניתן לנוהג ברכב מטעם מפקד נס"א.
16. למרות האמור בסעיף 15, במקרים בהם יש הצדק בטחוני לכך, רשאי רע"ן מע"ם בנס"א לפטור מחובת התקנת שלטים "במבחן" ומכל סימון זיהוי צבאי אחר, וכן להתיר לנוהגים ולנוסעים ברכב במבחן לנוע בביגוד אזרחי.
17. בעת נסיעת מבחן במסלולי ניסוי מתוחמים כגון שדות ניסויים אין צורך בסימון הרכב באמצעות שלטים כאמור בסעיף 15.
18. מספר הנוסעים ברכב יוגבל בתוכנית הניסוי, כך שלא יעלה על המצוין בנתוני הרישוי של הרכב או על מספר מקומות הישיבה המותקנים בכלי הרכב, ובכפוף למגבלות נוספות במידה והוגדרו על ידי בוחן רכב מטעם נס"א במהלך בחינת כושר לניסוי, ואושרו על ידי רמ"ד רכב בנס"א.

בחינת נס"א

19. נהיגת רכב במסגרת בחינה נדרשת בעת קליטת רכב ממקורות רכש, ייצור, שיקום או הסבה לצורך בדיקת תקינות כלי הרכב ובדיקת התאמה למפרטים הרלוונטיים.
20. נהיגת רכב במסגרת הבחינה מותרת למי שהוסמך כבוחן רכב מטעם מפקד נס"א, המחזיק בהיתר נהיגת רכב במבחן כאמור בסעיף 4 ובתנאי שהנוהג ברכב הינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק.
21. בעת נהיגת רכב במסגרת בחינה יתעד הנוהג ברכב את נסיעתו על גבי כרטיס עבודה או על גבי תעודת בחינה (אשר דוגמתה מצורפת בנספח א') או על גבי טופס תיעוד מגרעות בחינה (אשר דוגמתו מצורפת בנספח ב').
22. מותרת נהיגה בכלי רכב נבחן ללא ספר רכב, ללא רישיון רכב, ללא כרטיס עבודה ורישום הנסיעה (בכפוף לתיעוד הנסיעה כאמור בסעיף 21), ללא ביצוע שגרת טיפולים (לרבות ביקורת תקופתית, רישוי שנתי וביקורת חורף) תוך חריגה מדיני התעבורה שמהם הותר לצה"ל לחרוג (בכפוף להתקיימותם של התנאים והמגבלות שבהם מותנית החריגה).
23. ניתן לבצע בחינה בכלי רכב המצוי במעמד חירום ללא צורך באישור הפשרה, ובתנאי שהיחידה לה שייך הרכב תקבל על כך אישור מרמ"ד הרכב בפיקוד הרלוונטי או שיחידת נס"א תקבל לכך אישור ממרכזי אט"ל הרלוונטיים, בהתאם למעמד הרכב ושיוכו ליחידות.
24. א. בעת נסיעת מבחן יורכבו על הרכב שני שלטים בגודל של 22x30 ס"מ, האחד בחלקו הקדמי של הרכב והאחד בחלקו האחורי, כאשר על השלטים תירשם בצבע אדום המלה "במבחן" ומתחתיה מספר ההיתר האישי שניתן לנוהג ברכב מטעם מפקד נס"א.
- ב. ניתן לבצע נסיעה ברכב ללא לוחיות רישוי או להסתיר את לוחיות הרישוי המקוריות של הרכב באמצעות השלט "במבחן", הנושא את מספר ההיתר האישי שניתן לנוהג ברכב מטעם מפקד נס"א.
25. למרות האמור בסעיף 24, במקרים בהם יש הצדק בטחוני לכך, רשאי רע"ן מע"ם בנס"א לפטור מחובת התקנת שלטים "במבחן" ומכל סימון זיהוי צבאי אחר, וכן להתיר לנוהגים ולנוסעים ברכב בעת הבחינה לנוע בביגוד אזרחי.
26. בעת נסיעת מבחן במסלולי ניסוי מתוחמים כגון שדות ניסויים אין צורך בסימון הרכב באמצעות שלטים כאמור בסעיף 24.

27. מספר הנוסעים ברכב יוגבל בתוכנית הניסוי, כך שלא יעלה על המצוין בנתוני הרישוי של הרכב או על מספר מקומות הישיבה המותקנים בכלי הרכב, ובכפוף למגבלות נוספות אם הוגדרו על ידי בוחן רכב מטעם נס"א במהלך בחינת כושר לניסוי, ואושרו על ידי רמ"ד רכב בנס"א.

נסיעה לצורכי מעקב טכני

28. נסיעה ברכב לצורכי מעקב טכני תבוצע על ידי המחזיק בהיתר נהיגת רכב במבחן כאמור בסעיף 4, ובתנאי שהנוהג ברכב הינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק.

29. הנהיגה ברכב הנמצא במעקב טכני מותנית באישור רע"ן מע"ס בנס"א לגבי רכבים בשייכות נס"א, או ידי באישורו של רע"ן רכב טקטי בחט"ל בז"י ורע"ן רכב במחלקת טל"ס באט"ל לגבי כלי רכב הנמצאים בשייכות מחלקות אלה בהתאם.

30. בעת הנסיעה יורכבו על הרכב שני שלטים בגודל של 22x30 ס"מ, האחד בחלקו הקדמי של הרכב והאחד בחלקו האחורי, כאשר על השלטים תירשם בצבע אדום המלה "במבחן" ומתחתיה מספר ההיתר האישי שניתן לנוהג ברכב מטעם מפקד נס"א.

31. רכב במעקב יצוייד ברישיון רכב בתוקף, בכרטיס עבודה ובספר רכב.

32. לרכב במעקב יש לבצע שגרת טיפולים מלאה, כאמור בהוראות קחש"ר הנוגעות בדבר.

נסיעת מבחן לצורך בדיקת תקינות (אחזקה שוטפת)

33. נסיעת מבחן לצורך בדיקת תקינותו של רכב תבוצע על ידי בוחן רכב מוסמך כאמור בהוראת קחש"ר כללי/ב-0024 - "בוחני אפסניית חי"ח - נוהל הסמכה", ובתנאי שהנוהג ברכב הינו בעל רישיון נהיגה בר תוקף, כאמור בפ"מ 58.0202 - "רישיון נהיגה", המתאים לסוג הרכב הנבדק.

34. בעת נסיעת המבחן יורכבו על הרכב שני שלטים בגודל של 22x30 ס"מ, האחד בחלקו הקדמי של הרכב והאחד בחלקו האחורי, כאשר על השלטים תרשם בצבע אדום המלה "במבחן" ומתחתיה מספר הדואר הצבאי של היחידה הבוחנת את הרכב.

35. רכב במבחן יצוייד בכרטיס תיקון/טיפול או ברישיון רכב וכרטיס עבודה, שבו תירשם ותאושר כל נסיעה, בהתאם לאמור בפ"מ 58.0205.

36. בחינת התקינות תבוצע במקרים הבאים:

א. במסגרת הטיפולים השוטפים המבוצעים בכלי רכב בדרגי האחזקה השונים.

ב. ביקורת חימוש מרמת החטיבה ומעלה.

37. אין להסיע נוסעים ברכב הנבחן בחינת תקינות. במקרה של צורך בסיוע לביצוע הבחינה, ניתן להסיע אדם אחד, נוסף לבוחן.

38. אין לנסוע ברכב, כאמור, למטרות אחרות מאלה הדרושות לבחינת תקינותו של הרכב.

39. שיטת הביצוע של נסיעת המבחן לצורך בדיקת תקינות הרכב תהיה כמפורט בה"ק רכב/א-0903 - "רכב, גרורים ונתמכים - נסיעת מבחן".

אחריות

40. ביצוע האמור בפקודה זו: יחידת נס"א בזרוע היבשה ובוחני הרכב ביחידות, בהתאם לסמכויות המוגדרות בפקודה זו.

41. אחריות על תכני הפקודה ושחזור בעת הצורך: מפקדת קחש"ר.

טופס בחינה - פירוט מגרעות

מקום הבחינה:		סוג הרכב:
שלדה:	רישוי:	צ' -
תאריך:	מד אוק:	מנוע:
ביקורת חורף:	תוקף רישוי:	ביקורת תקופתית:
פירוט המגרעות		מס'
		1
		2
		3
		4
		5
		6
		7
		8
		9
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19

חתימה: _____

שם הבודן: _____